

Brüsszel, 2025. november 6.
(OR. en)

14880/25

Intézményközi referenciaszám:
2023/0012 (NLE)

SOC 723
EMPL 481

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Az EMCO véleménye a szociális párbeszédre vonatkozó uniós és nemzeti szintű adatgyűjtés köréről és relevanciájáról – Jóváhagyás

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett véleményt a Tanács (EPSCO) 2025. december 1-jei ülésén való jóváhagyása céljából.

2025. október 23.

A Foglalkoztatási Bizottság véleménye

A szociális párbeszédre – többek között a kollektív tárgyalásokra – vonatkozó uniós és nemzeti szintű adatgyűjtés körének és relevanciájának javítása a szociális párbeszéd Európai Unióban történő megerősítéséről szóló tanácsi ajánlás végrehajtásának nyomon követése érdekében

BEVEZETÉS

1. **A szociális párbeszéd az Európai Unió szociális piacgazdasági modelljének központi eleme, és ezt a szociális jogok európai pillérének 8. alapelve is rögzíti.** A szociális párbeszéd minden – többek között európai és nemzeti, ágazatközi és ágazati – szinten biztosítja munkaerőpiacaink és gazdaságaink számára az ahhoz szükséges alkalmazkodóképességet, hogy Európa helyt tudjon állni az előtte álló kihívásokkal szemben, illetve élni tudjon a kínálkozó lehetőségekkel például a dekarbonizáció, a digitalizáció és a demográfiai átmenet vonatkozásában. Az Európai Bizottság – Ursula von der Leyen elnök 2024 és 2029 közötti időszakra vonatkozó politikai iránymutatásai – alapján, valamint a Tanács a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatások alapján úgy vélik, hogy a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalások mind a gazdasági versenyképesség, mind a társadalmi méltányosság biztosításához kulcsfontosságúak, és azokat első számú prioritásnak tekintik. Ezenkívül a Bizottság, a Tanács nevében a belga elnökség és az európai szociális partnerek a 2024. január 31-i Val Duchesse-i háromoldalú nyilatkozatban újfent kinyilvánították elkötelezettségüket a szociális párbeszéd további megerősítése iránt. A szociális jogok európai pillérének jövőjéről szóló 2024. évi La Hulpe-i nyilatkozat¹ szintén hangsúlyozza a szociális párbeszéd szerepét. 2025. március 5-én pedig a Bizottság és az uniós szintű ágazatközi szociális partnerek aláírták az európai szociális párbeszédéről szóló új paktumot, amely azt hivatott biztosítani, hogy az EU jövőbeli versenyképessége minőségi munkahelyekkel és a megfelelő készségekkel rendelkező munkaerővel párosuljon.

¹ A nyilatkozatot a Belga Királyság írta alá 25 tagállam nevében.

2. **A szociális párbeszéd Európai Unióban történő megerősítéséről szóló, 2023. június 12-i C/2023/1389 tanácsi ajánlás az első olyan jogi eszköz az uniós vívmányokon belül, amely kifejezetten a szociális párbeszédéről szól.** Az ajánlás iránymutatást nyújt a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy miként lehet minden szinten támogató környezetet biztosítani a két- és háromoldalú szociális párbeszéd – többek között a kollektív tárgyalások – számára mind a köz-, mind a magánszektorban egy olyan időszakban, amikor a kollektív szerződések hatálya alá tartozó munkavállalók aránya 2000 és 2019 között tíz százalékponttal (66%-ról 56%-ra²) csökkent. Az ajánlás rendelkezései a nemzeti hagyományoknak és a szociális partnerek autonómiájának a tiszteletben tartása mellett többek között azt ajánlják a tagállamoknak, hogy gondoskodjanak a szociális partnerekkel való konzultációról a gazdasági, a foglalkoztatási és a szociális politikák kialakítása és végrehajtása során, és tegyék lehetővé a kollektív tárgyalásokat az új foglalkoztatási formákra, illetve az atipikus foglalkoztatási formákra kiterjedően is.
3. **A tanácsi ajánlás (13) pontjában a Tanács felkérte a Foglalkoztatási Bizottságot (EMCO), hogy az érintett szociális partnerekkel konzultációban térképezze fel annak lehetőségét, hogy miként lehetne javítani a szociális párbeszédre – beleértve a kollektív tárgyalásokat is – vonatkozó, az ajánlás végrehajtásának a nyomon követésére alkalmas uniós és nemzeti szintű adatgyűjtés hatókörét és relevanciáját, és nyújtson be véleményt erről a Tanácsnak.** 2023 végén az EMCO tagjai megállapodtak abban, hogy megbízzák az EMCO mutatókkal foglalkozó csoportját (EMCO IG), hogy az ajánlásban foglalt felkéréssel összhangban végezze el a szükséges előkészítő munkát. Az EMCO mutatókkal foglalkozó csoportja – az „Adatok és statisztikák a szociális párbeszédéről, többek között a kollektív tárgyalásokról” címmel 2024 márciusában szervezett szemináriumát követően – az európai ágazatközi szociális partnerek részvételével 2024 decembere és 2025 májusa között megvitatta a szakpolitikai eszközöket, számba vette a meglévő adatforrásokat, és meghatározta, hogy hol lehet szükség az adatgyűjtés javítására. Ez a vélemény végső soron azt járja körbe, hogy miként lehetne optimalizálni az ajánlás végrehajtásának rendszeres nyomon követését az EMCO által az európai szemeszter keretében végzett többoldalú felügyeleti tevékenységek részeként.

² [A szakszervezetek intézményi jellemzőire, a bérmegállapításra, az állami intervencióra és a szociális paktumokra \(ICTWSS\) vonatkozó OECD/AIAS adatbázis.](#)

4. **Az e vélemény mellékletében felsorolt 14 szakpolitikai eszköz – amelyek az EMCO mutatókkal foglalkozó csoportjának előkészítő munkáján alapulnak – olyan formátumban tükrözi az ajánlás rendelkezéseit, amely alapján könnyen meghatározhatók azok az információk, amelyek az ajánlás végrehajtásának nyomon követéséhez szükségesek.** A javasolt szakpolitikai eszközöket úgy választották ki, hogy azok alapján meg lehessen határozni, hogy az ajánlás konkrét rendelkezései tükröződnek-e a nemzeti jogszabályokban vagy gyakorlatban és/vagy a tagállamok által elfogadott egyéb idevágó szakpolitikai intézkedésekben vagy mechanizmusokban, és ha igen, hogyan. A szakpolitikai eszközökhöz társított „értékek” általában a meglévő nemzeti keretekre vonatkozó tömör információkból állnak.

ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

5. **A szociális párbeszédre és a kollektív tárgyalásokra vonatkozó adatgyűjtés jelenlegi helyzetét az jellemzi, hogy vannak hiányosságok, különösen az adatok tagállamok közötti összehasonlíthatósága tekintetében.** Érdemes tehát javítani az adatgyűjtés körét és relevanciáját az ajánlás hosszú távú hatékony nyomon követésének biztosítása érdekében, mégpedig naprakész, pontos és következetes adatok beszerzésével. Ez azt jelenti, hogy uniós és nemzeti szinten meg kell határozni a releváns adatgyűjtés megfelelő körét, kellő figyelmet fordítva a kiválasztott adatok összehasonlíthatóságának és az adatsorok időbeli folytonosságának biztosítására, egyúttal alacsony szinten tartva az adminisztratív terheket.
6. **Egyetértés van abban, hogy az adatgyűjtés javítása megvalósítható anélkül, hogy a tagállamokra vonatkozó új jelentéstételi követelményekből eredő adminisztratív terhek jelentősen megnőnének.** Összhangban a Foglalkoztatási Bizottság 2025. szeptemberi határozatával, amely szerint az ajánlás végrehajtásának nyomon követésére a szociális párbeszéd 2026-tól kezdődően kétevente elvégzett újrastrukturált felülvizsgálata keretében fog sor kerülni, ez a vélemény azt javasolja, hogy a jövőbeli felülvizsgálatokat használják fel arra is, hogy fokozatosan bővítsék a szociális párbeszédre vonatkozó tényanyagot. E megközelítéssel egyrészt fel lehetne használni a kollektív tárgyalások általi lefedettségre, valamint a szakszervezetekben és a munkáltatói szervezetekben tagsággal rendelkezők arányára vonatkozó meglévő mennyiségi adatokat, másrészt meríteni lehetne a szociális párbeszédre és a kollektív tárgyalásokról már rendelkezésre álló minőségi adatok gazdag tárházából.

7. **A legtöbb esetben az ajánlás szakpolitikai dimenzióival kapcsolatban elért eredmények elemzése és mérése valószínűleg hatékonyabb, ha minőségi mutatókat alkalmaznak,** mivel az ajánlás több olyan különböző szakpolitikai dimenzióra kiterjed, amelyek hozzájárulnak a szociális párbeszédet és a kollektív tárgyalásokat támogató környezet kialakításához, és ezek közül nem mindegyik mérhető kvantitatív módon. Konkrétabban, az ajánlás:

- a) szakpolitikai iránymutatást nyújt arra vonatkozóan, hogy garantálni kell a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalások lehetővé tételéhez, valamint a munkavállalók, a munkáltatók, szervezeteik és képviselőik védelmének biztosításához szükséges alapvető jogokat és szabadságokat;
- b) ismételten hangsúlyozza, hogy megfelelő intézményi támogatást kell nyújtani az érdemi szociális párbeszéd elősegítése érdekében, és a szociális partnereket ténylegesen be kell vonni a vonatkozó szakpolitikák kialakításába és végrehajtásába;
- c) felsorolja a legfőbb dimenziókra alkalmazandó elveket, például az elismerési és reprezentativitási eljárások, valamint a békéltetési, közvetítési és választottbíróági eljárások vonatkozásában;
- d) szakpolitikai iránymutatást nyújt arra vonatkozóan, hogy a szociális partnerek részére hozzáférést kell biztosítani a kollektív tárgyalásokban való hatékony részvételhez szükséges minden releváns információhoz, valamint megfelelő támogatást kell kapniuk a kapacitásépítéshez;
- e) célul tűzi ki a kollektív tárgyalások általi tényleges lefedettség növelését, oly módon, hogy azokat minden megfelelő szinten lehetővé kell tenni, és egyúttal ösztönözni kell az említett szintek közötti koordinációt;
- f) hangsúlyozza, hogy a digitális és zöld átállás, valamint a demográfiai változások közepette fontos, hogy a szóban forgó szakpolitikai elvek a munka új világához igazodva jussanak érvényre.

A MEGLÉVŐ ADATFORRÁSOK OPTIMALIZÁLÁSA

8. **Az ajánlás nyomon követése céljából végzett adatgyűjtést illetően meg kell találni az optimális egyensúlyt az elegendő mennyiségű naprakész információ szükségessége és az újabb adminisztratív terhek minimalizálásának szükségessége között.** Ezt szem előtt tartva, a javasolt szakpolitikai eszközök javarészt dokumentálhatók a már meglévő adatok optimális felhasználásával. Ezt az optimalizálást két elv vezérelheti. Először is, amennyiben rendelkezésre állnak, már meglévő adatforrásokat kell felhasználni a szakpolitikai eszközökre vonatkozó információk szolgáltatására, elkerülve ezáltal az új adatgyűjtés szükségességét. Másodszor, a lehető legteljesebb mértékben fel kell használni az egyéb jelentéstételi gyakorlatok keretében már összegyűjtött adatokat.
9. **Az ajánlás nyomon követése szempontjából relevánsnak ítélt meglévő adatforrások között szerepelhetnek az e pontban felsorolt adatbázisok. A mellékletben található táblázat részletesen bemutatja az általuk lefedett szakpolitikai eszközöket.**
- a) A szakszervezetek intézményi jellemzőire, a bérmegállapításra, az állami intervencióra és a szociális paktumokra (ICTWSS) vonatkozó OECD/AIAS adatbázis különösen relevánsnak minősül a következők értékelése szempontjából: az egyesülési szabadság és a kollektív tárgyalások tiszteletben tartása, a szociális párbeszéd intézményi támogatásának szintje, a kollektív tárgyalásokat lehetővé tevő keretek minősége és a kollektív tárgyalások általi lefedettség aránya (A, E, J, K szakpolitikai eszköz).
- b) Az ILO ipari kapcsolatokról szóló jogi adatbázisa (IRLex), valamint a nemzeti munkaügyi, szociális biztonsági és kapcsolódó emberi jogi jogszabályokról szóló adatbázis (NATLEX) további releváns információkkal szolgál. Ezek kiegészítik az OECD/AIAS adatbázisban fellelhető adatokat az előző alpontban felsorolt pontok tekintetében. Lehetővé teszik továbbá a következők értékelését: a szociális partnerek függetlensége érdekében nyújtott garanciák, a szociális párbeszédben való részvételhez szükséges releváns információkhoz való hozzáférésük, az elismerési eljárások és a reprezentativitás meghatározására szolgáló eljárások, a szociális párbeszéd struktúráiban és folyamataiban betöltött szerepük elismerése, valamint a kollektív szerződések betartását biztosító rendszerek megléte (A, B, C, E, G, H, I, J, L szakpolitikai eszköz).

- c) A szociális partnereknek a szakpolitikai döntéshozatalba – többek között az európai szemeszterbe – való bevonásáról szóló Eurofound-jelentések releváns adatokat szolgáltatnak az intézményi támogatási intézkedésekről, azoknak az uniós szakpolitikai döntéshozatalra való alkalmazásáról, valamint a békéltetési, közvetítési vagy választottbírói mechanizmusok meglétéről (E, F, I szakpolitikai eszköz).
- d) A Bizottságon belül rendelkezésre álló források közé tartozik a szociális párbeszéddel kapcsolatos szövegek adatbázisa, az ESZA+ keretében nyújtott finanszírozás mutatói, valamint a szociális párbeszédet támogató, szociális témakörbe tartozó, előjogon alapuló támogatásra vonatkozó adatok, amelyek információkkal szolgálnak az uniós szinten kötött megállapodások végrehajtásáról és az uniós finanszírozásnak a szociális párbeszéd támogatására történő felhasználásáról (N szakpolitikai eszköz).

10. **Az előző pontban felsorolt meglévő adatkészletek kiegészítése nem járhat új, megterhelő jelentéstételi folyamatok létrehozásával.** A tagállamok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy a nemzeti szociális partnerekkel konzultálva tömören és informatív módon ismertessék a vonatkozó nemzeti kereteket, intézkedéseket és mechanizmusokat. A tagállamok által – az ajánlás (11) pontja alkalmazásában – 2025. december 7-ig benyújtandó, az ajánlás végrehajtását szolgáló intézkedéseket felsoroló lista jó példa ezen információcsere rugalmas módon való lebonyolítására. Nevezetesen, az információcsere történhet egyéb gyakorlatok keretében már korábban rendelkezésre bocsátott információk újbóli felhasználásával. Így például a tagállamok támaszkodhatnak olyan jelentéstételi folyamatokra, amelyek már meglévő uniós eszközök végrehajtásához kapcsolódnak. A tagállamok a más intézményi keretekben (pl. OECD, ILO) létrehozott jelentéstételi gyakorlatokra és az ott nyújtott hozzájárulások újbóli felhasználására is támaszkodhatnak.
11. **A szociális partnerek által akár európai, akár nemzeti szinten rendelkezésre bocsátott adatforrásokat teljes mértékben ki kell aknázni.** Ide tartoznak a nemzeti hatóságokkal folytatott konzultációk keretében megosztott adatok is. Európai szinten a szociális partnerek által az ajánlás végrehajtásával kapcsolatos releváns szakpolitikai intézkedésekről közölt információkat célszerű a Bizottságnak és a Foglalkoztatási Bizottságnak is figyelembe vennie a saját szerepkörében.

HATÉKONY, TÉNYEKEN ALAPULÓ NYOMON KÖVETÉS MEGVALÓSÍTÁSA

12. **A szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalások hatékony, tényeken alapuló, az egész Európai Unióra kiterjedő nyomon követésének a következő elveken kell nyugodnia:** a meglévő adatok összehasonlíthatóságának javítása; a meglévő elismert adatbázisok minőségének javítása, többek között az ILO és az OECD által fenntartott adatbázisok megerősítéséhez való hozzájárulás révén; valamint a szociális párbeszéd olyan felülvizsgálata, amely világosan strukturált, és a tanácsi ajánlásra alapul.
13. **Az adatok összehasonlíthatóságának javítása fontos lépés az európai szintű minőségi elemzés felé.** A Bizottság feltérképezhetné, hogy e célból miként tudna szorosan együttműködni az érintett uniós ügynökségekkel. Az Eurofounddal 2025 januárjában létrehozott, az uniós szociális párbeszéd elemzésével és előmozdításával foglalkozó hálózat hozzájárulhatna ezekhez az elemzésekhez, és hasznos hozzájárulást nyújthatna a szociális párbeszéd EMCO általi felülvizsgálataihoz. Végezetül, a Bizottság által – a tagállamokkal és a szociális partnerekkel együttműködésben – 2029. december 7-ig elkészítendő, az ajánlásra válaszul hozott intézkedésekről szóló értékelést szintén gazdagíthatná az efféle hozzájárulás. A felülvizsgálatoknak és az értékeléseknek mindig naprakész információkon kell alapulniuk.
14. **Üdvözlendő előrelépést jelentene, ha a vonatkozó ILO-adatbázisok minden tagállamot egyenletes mértékben fednének le.** Ez egyaránt igaz a nemzeti munkaügyi, szociális biztonsági és kapcsolódó emberi jogi jogszabályokról szóló NATLEX adatbázisra, valamint az ipari kapcsolatokról szóló IRLex jogi adatbázisra. Mindkettő hasznos adatforrás, amely összehasonlítható formátumban áll rendelkezésre. Tekintettel arra, hogy az IRLex adatbázis jelenleg csak 14 uniós tagállamot fed le, az EMCO arra ösztönzi a tagállamokat és a Bizottságot, hogy szorosan működjenek együtt az ILO-val annak vizsgálata céljából, hogy milyen megoldásokkal lehetne kiterjeszteni az adatbázis hatókörét, úgy, hogy az valamennyi uniós országra kiterjedjen, illetve biztosítani az adatok rendszeres frissítését, kiemelten kezelve azokat a szakaszokat, amelyek hozzáadott értékkel bírnak az ajánlás nyomon követése szempontjából.

15. **A Foglalkoztatási Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat és a Bizottságot, hogy szorosan működjenek együtt az OECD-vel az OECD/AIAS vonatkozó adatbázisának fenntartása és adott esetben bővítése érdekében, tükrözve a munkavállalói részvétel új formáinak megjelenését** (pl. igazgatótanácsi tagság, nyereségrészesedés). Ez konkrétan a szakszervezetek intézményi jellemzőire, a bérmegállapításra, az állami intervencióra és a szociális paktumokra (ICTWSS) vonatkozó adatbázisra vonatkozik, amely a szociális párbeszéd területének egyik kulcsfontosságú adatforrása. Az alapvető változókat (pl. a kollektív tárgyalások általi lefedettség, a szakszervezetekben és a munkáltatói szervezetekben tagsággal rendelkezők aránya, valamint a jogokra, a szociális paktumokra és megállapodásokra, továbbá a kollektív tárgyalási szintekre és a szintek közötti koordinációra vonatkozó minőségi információk) két évente frissítik, az országprofilokat is tartalmazó teljes körű frissítésre pedig négy évente kerül sor. Ez a formátum stabilitást és összehasonlíthatóságot biztosít a kollektív tárgyalások és a szociális párbeszéd legfőbb dimenzióinak nyomon követéséhez.
16. **A jobb adatgyűjtés hozzá fog járulni a szociális párbeszéd optimális felülvizsgálatához. Az ajánlás (14) pontjával összhangban az EMCO – a Bizottság támogatásával – egy olyan újrastukturált felülvizsgálat kialakításán dolgozik, amelynek keretében a tanácsi ajánlás is megfelelően nyomon követhető.** A cél az, hogy a szociális párbeszédvel kapcsolatos országspecifikus kihívásokat szélesebb körben megvitassák az európai szemeszter keretében az EMCO által végzett többoldalú felügyeleti tevékenységek során, az ajánlás rendelkezéseinek 2026-tól kezdődő mélyreható nyomon követésével ötvözve. A felülvizsgálat – egyszerűsített és egyszerűsített eljárást követve – lehetővé tenné a feltárt szakpolitikai hiányosságok, az előrehaladás és azon bevált gyakorlatok azonosítását, amelyeket érdemes terjesztetni a szociális párbeszéd EU-szerte történő javítása érdekében.

17. **Az adatgyűjtés javításának a mellékletben felsorolt lehetőségeihez kapcsolódóan az EMCO felkéri a tagállamokat, hogy nemzeti szociális partnereikkel szoros együttműködésben tegyenek fokozatos lépéseket a szociális párbeszédre vonatkozó tényanyag megerősítése érdekében, építve a nemzeti szinten már rendelkezésre álló adatokra.** Az adatgyűjtés javítását fokozatosan lehetne megvalósítani, kezdve a tanácsi ajánlás végrehajtásáról szóló jelentéstétel céljából 2025 decemberéig benyújtandó információkkal, majd folytatva a munkát a Bizottság 2029. évi értékelésére készülve. Ezzel összefüggésben a szociális párbeszédnek az EMCO által 2026-ban és 2028-ban elvégzendő felülvizsgálata fontos mérföldkövet jelent majd, amelynek keretében számba lehet venni a nemzeti szintű adatgyűjtés javítása terén elért eredményeket és elő lehet mozdítani a tagállamok közötti tapasztalatcserét. Célszerű, hogy az erőfeszítések mértéke arányos legyen az elemzéstől várt előnyökkel, és el kell kerülni a szükségtelen jelentéstételi terheket, biztosítva, hogy az előrehaladás érdemi és megvalósítható maradjon.

18. Melléklet – A szakpolitikai eszközök átfogó táblázata a meglévő hasznos források és az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások részletes bemutatásával

Szakpolitikai eszköz	Az ajánlás rendelkezései	Értékelési módszer Meglévő források és az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások
A) Azon szabályok és mechanizmusok jellege, amelyek garantálják az egyesülés szabadságának és a kollektív tárgyalásnak, azaz az alábbiaknak a tiszteletben tartását: – a munkavállalóknak, a munkáltatóknak, a szociális partnerek szervezetei tagjainak, valamint mindkét fél képviselőinek védelme minden olyan intézkedéssel szemben, amely rájuk nézve káros lehet, beleértve a foglalkoztatásukra gyakorolt negatív hatást is – a szociális partnerek autonómiájának garantálása, valamint annak biztosítása, hogy a tárgyaló felek szabadon dönthessenek a megtárgyalandó kérdésekről	(1) a), (5) és (8) b)	<u>A meglévő források használata:</u> – Az egyesülés szabadsága és a kollektív tárgyalás védelmének szintje: a szakszervezetek intézményi jellemzőire, a bérmegállapításra, az állami intervencióra és a szociális paktumokra (ICTWSS) vonatkozó OECD/AIAS-adatbázis adatainak (A. szakasz: Jogok) felhasználása. – A munkavállalók, a munkáltatók, szervezeteik és képviselőik védelmét célzó intézkedések: az ILO ipari kapcsolatokról szóló jogi adatbázisának összefoglaló kivonatai (IRLex adatbázis) (a jogszabályi védelemnek szentelt 3. szakasz). – További forrás a nemzeti munkaügyi, szociális biztonsági és kapcsolódó emberi jogi jogszabályokra vonatkozóan: az ILO adatbázisa a nemzeti munkaügyi, szociális biztonsági és kapcsolódó emberi jogi jogszabályokról (NATLEX). – A kollektív tárgyalások által érintett tárgykörök korlátozásaira vonatkozó lehetséges figyelmeztetések azonosítása: kivonatok az ILO fenntartható fejlődési célokra vonatkozó, az egyesülés szabadságáról és a kollektív tárgyaláshoz fűződő jog tényleges elismeréséről szóló 8.8.2. mutatójának 63/73 (munkavállalók) és a 60/70 (munkáltatók) változóiból.
B) A szakszervezetek és a munkáltatói szervezetek függetlenségét, képességeik megerősítését és a szociális párbeszédben való részvételük előmozdítását garantáló intézkedések jellege	(1) b), c) és e), valamint (10) a), b), c), d) és i)	<u>A meglévő források használata:</u> – Hatályos jogi védelem a beavatkozással szemben: az IRLex-adatok (3.2. szakasz) összefoglaló kivonata <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások</u> – A tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt elkészíthetik azon pozitív intézkedések rövid ismertetését, amelyek célja a szociális partnerek kapacitásainak és függetlenségének építése és megerősítése, valamint valamennyi fél szociális párbeszédben való részvételének megerősítése. Ez magában foglalhatja (többek között, de nem kizárólag) a finanszírozást, a logisztikai támogatást, a képzés, illetve a jogi és technikai szakértelem

		biztosítását, valamint a reprezentativitás/tagság megerősítésének támogatását. Ez az adatgyűjtési folyamat egyben a bevált gyakorlati megoldások azonosítására is szolgál.
C) Olyan intézkedések és csatornák megléte, amelyek biztosítják, hogy a szociális partnerek hozzáférjenek a szociális párbeszédben és a kollektív tárgyalásokon való részvételhez szükséges releváns információkhoz	(1) d) és (3)	<u>A meglévő források használata:</u> – A szociális partnerek hozzáférése a munkahelyi szintű információkhoz: az IRLex-adatbázis (5. szakasz) összefoglaló kivonata. <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások</u> – A tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt elkészíthetik az adott tagállamban létező, tájékoztatási célú intézkedések és csatornák rövid ismertetését.
D) Az A)–C) pontokban szereplő szakpolitikai intézkedések között felsorolt szabályok és intézkedések hozzáigazítása a digitális korhoz, a munka új világához (beleértve az új és az atipikus foglalkoztatási formákat is), a méltányos és igazságos demográfiai és zöld átálláshoz, valamint a nemek közötti egyenlőséghez és az esélyegyenlőséghez	(1) f), (8) a), valamint (10) e) és f)	<u>Nincsenek rendszerszintű/összehasonlítható meglévő források</u> <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások</u> – A tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt elkészíthetik a szabályaik és intézkedéseik arra irányuló kiigazításának rövid bemutatását, hogy azok megfeleljenek a szakpolitikai eszköz leírásában felsorolt dimenzióknak. Ez magában foglalhatja (többek között, de nem kizárólag) az ezen dimenziók számára releváns kontextusokban történő kollektív tárgyalások előmozdítását, az ilyen kontextusokban folytatandó szociális párbeszéd és kollektív tárgyalások előtt álló konkrét akadályok felszámolását vagy a szociális partnerek tevékenységeinek kiigazítását. Ez az adatgyűjtési folyamat egyben a bevált gyakorlati megoldások azonosítására is szolgál, amely jó alapot szolgáltat a későbbi eredményes véleménycserékhez.
E) Olyan intézkedések megléte, amelyek megfelelő intézményi támogatást biztosítanak az érdemi szociális párbeszéd elősegítéséhez, különösen olyan – törvénybe iktatott vagy az intézményi gyakorlatban rögzült – mechanizmusok, amelyek gondoskodnak arról, hogy a szociális partnereket szisztematikusan, ténylegesen és megfelelő időben bevonják a foglalkoztatási és szociálpolitikák, valamint adott esetben a gazdaság- és egyéb közpolitikák kialakításába és végrehajtásába	(1) g) és (2)	<u>A meglévő források használata:</u> – Alapvető bevonási mechanizmusok: kivonatok az IRLex (4. szakasz) és az OECD/ICTWSS („szociális paktumok és megállapodások” szakasz) adataiból; ezen szakaszok dokumentált mechanizmusok listáit tartalmazzák (alapjuk azonosításával együtt: alkotmányos, jogi vagy gyakorlati). A tagállamok kiegészítő információkat nyújthatnak. <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások</u> – A tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt tömör tájékoztatást nyújthatnak a szociális partnerek bevonásának szisztematikus, tényleges és időszerű jellegéről.

F) Az E) szakpolitikai eszköz leírásában említett intézkedések és mechanizmusok alkalmazásában a szociális partnerek szisztematikus, érdemi és megfelelő időben történő bevonása az európai szemeszter folyamatába	(2)	<u>A meglévő források használata:</u> – A fent említett mechanizmusok alkalmazása az európai szemeszterre: az Eurofound adatainak (tanulmányok a szociális partnereknek a szakpolitikai döntéshozatalba való bevonásáról – link a 2024-es kiadáshoz) használata lehetővé teszi a tagállamok besorolását a következő kategóriák valamelyikébe: <u>*Nem:</u> A nemzeti/regionális szociális partnerek nem vesznek részt az európai szemeszter folyamatában <u>*Igen:</u> A nemzeti/regionális szociális partnerek részt vesznek az európai szemeszter folyamatában az előző szakpolitikai eszköz keretében azonosított mechanizmusok alapértelmezett alkalmazása révén <u>*Igen (ad hoc):</u> A nemzeti/regionális szociális partnerek <i>ad hoc</i> mechanizmusok révén vesznek részt az európai szemeszter folyamatában – A tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt kiegészítő, tömör tájékoztatást nyújthatnak.
G) A kollektív tárgyaláshoz fűződő jog biztosításával összefüggésben: olyan átlátható elismerési eljárások és a reprezentativitás meghatározására szolgáló eljárások megléte, amelyek a szakszervezetekkel és a munkáltatói szervezetekkel folytatott konzultációt követően kialakított, előre meghatározott objektív kritériumokon alapulnak	(4) a)	<u>A meglévő források használata:</u> – A releváns eljárások azonosítása és jellemzése: az IRLex (2.1.3. és 6.2.1./6.2.2. szakasz a kritériumokhoz és a jogalapokhoz) tömör adatkivonatai (kritériumok, meghatározási és felülvizsgálati eljárások, a legutóbbi felülvizsgálat dátuma, a szociális partnerekkel folytatott konzultáció az eljárás során). A tagállamok kiegészítő információkat nyújthatnak. – Az ICTWSS-adatbázis D. szakasza tényszerű információkat nyújt a vállalatnál működő üzemi tanácsokról és munkavállalói képviselőről.

H) Olyan szabályok megléte, amelyek biztosítják, hogy a szociális partnerek sajátos szerepét teljes mértékben elismerjék és tiszteletben tartásuk a szociális párbeszéd struktúráiban és folyamataiban, mégpedig a) a szakszervezetek vagy képviselőik pozíciójának aláásása nélkül olyan vállalkozásoknál, amelyekben választott munkavállalói képviselők is jelen vannak; valamint b) a párbeszéd egyéb, az érdekelt felek szélesebb körét bevonó formáival való összetévesztés nélkül	(4) b) és c)	<u>A meglévő források használata:</u> – Korlátozott mértékben áll rendelkezésre releváns információ az IRLex-adatbázisban (3. szakasz és 6.4. szakasz a szakszervezeti védelemről), és ezek sem kifejezetten az ajánlás (4) pontjában meghatározott visszaélésekre vonatkoznak. <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások</u> – A tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt elkészíthetik az ajánlás (4) pontja b) és c) alpontjának alkalmazásában hozott intézkedések rövid leírását (a legfontosabb alkalmazandó rendelkezések, jogszabályi hivatkozás).
I) A közigazgatási és bírósági eljárások igénybeviteléhez fűződő jog sérelme nélkül: a szociális partnerek által az olyan munkaügyi viták rendezése céljából létrehozott mechanizmusok megléte és ösztönzése, mint a békéltetés, a közvetítés vagy a választottbíráskodás alkalmazása mindkét fél beleegyezésével, a tárgyalások elősegítése, valamint a kollektív szerződések alkalmazásának javítása céljából; valamint olyan közvetítési funkció létrehozása, amely a szakszervezetek és a munkáltatói szervezetek közötti konfliktus esetén aktiválható	(6)	<u>A meglévő források használata:</u> – A meglévő békéltetési, közvetítési vagy választottbíráskodási mechanizmusok leírása: az IRLex (7.1. és 7.2. szakasz) tömör adatkivonata – Példák hasznos nemzeti gyakorlatokra: Eurofound (2022) <i>„Collective labour disputes in the EU”</i> (Kollektív munkaügyi viták az EU-ban) (2022) <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások</u> – A tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt kiegészítő tájékoztatást nyújthatnak vagy új információkat szolgáltathatnak a kollektív szerződések tárgyalása és alkalmazása során alkalmazott békéltetési, közvetítési és választottbíráskodási mechanizmusok létrehozásáról és alkalmazásáról, valamint a konfliktusok eseteiről.
J) Egy olyan jogi és/vagy szakpolitikai keret megléte, amelynek célja a kollektív tárgyalások lehetővé tétele ágazatközi, ágazati és vállalati szinten, beleértve az e szintek	(7)	<u>A meglévő források használata:</u> – A kollektív tárgyalás szintjei és ezek koordinációja: OECD/ICTWSS-adatok (B. szakasz: „Bérmegállapítás”/„A többszintű tárgyalás központosítása és megszervezése” alszakasz) – ez ugyan a bérmegállapításra vonatkozik, de

közötti koordinációt célzó szakpolitikákat és/vagy intézkedéseket		használható közelítő változóként/mutatóként. A B. szakaszban található változók lehetővé teszik továbbá a kollektív tárgyalás minden szinten történő alakulásának figyelemmel kísérését, és az e szinteken belüli és e szintek közötti koordináció ösztönzését. – Kiegészítő információk a kollektív megállapodások és meghosszabbításuk joghatásáról: az IRLex-adatbázis 6.3. és 6.9. szakaszának összefoglaló kivonata. <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások</u> – Amennyiben indokoltnak tartják, tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt kiegészítő tájékoztatást nyújthatnak a támogató intézkedésekről.
K) A nemzeti kollektív tárgyalások általi lefedettség aránya (kvantitatív mutató)	(8)	<u>A meglévő források használata:</u> – A kollektív tárgyalások általi lefedettség aránya, a szakszervezeti tagsággal rendelkező munkavállalók aránya és a munkáltatói szervezetekben tagsággal rendelkező munkáltatók aránya: OECD/ICTWSS-adatok (a következő szakaszok: munkáltatói szervezetek, szakszervezeti tagság és a tagsággal rendelkezők aránya, kollektív tárgyalások általi lefedettség). <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások:</u> – A tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt példákat hozhatnak a kollektív tárgyalások általi lefedettségre az önálló vállalkozók és/vagy a platform-munkavállalók esetében.
L) A nemzeti jogtól vagy gyakorlattól függően olyan intézkedések és/vagy szakpolitikák megléte, amelyek lefedik a kollektív szerződések végrehajtási rendszerét, beleértve adott esetben a szemléket és a szankciókat is	(8) c)	<u>A meglévő források használata:</u> – A kollektív szerződések betartására/az ezeknek való megfelelés arányára vonatkozó jogi keret: IRLex-adatbázis, 6.6. és 6.8. szakasz. <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások:</u> – A tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt kiegészítő tájékoztatást nyújthatnak a kollektív szerződések végrehajtását szabályozó intézkedésekről (beleértve a szemlék és szankciók meglétét is).

M) Olyan intézkedések – többek között az információk közzététele és kommunikációs intézkedések –, valamint adattárak megléte, amelyek célja a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalások eredményeinek és hozzáadott értékének terjesztése	(9)	<u>Nincsenek rendszerszintű/összehasonlítható meglévő források</u> <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások</u> – A szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalások előnyeinek és hozzáadott értékének terjesztését célzó intézkedések: a tagállamoknak tömör tájékoztatást kell adniuk erről, valamint az adattárak meglétéről és a kollektív szerződések közzétételét/elérhetővé tételét célzó egyéb módokról.
N) Olyan intézkedések és tevékenységek megléte, amelyek célja az európai szint integrálásának optimalizálása a hatékony szociális párbeszédbe és kollektív tárgyalásba többek között a következők révén: a) a nemzeti és európai szintű szociális partnerek közötti együttműködés megkönnyítése; b) támogatás nyújtása a szociális partnerek uniós szinten kötött megállapodásainak végrehajtásához; valamint c) a rendelkezésre álló uniós finanszírozás lehető legjobb felhasználása, valamint a szociális partnerek ösztönzése arra, hogy használják fel a meglévő uniós finanszírozást	(10) g), h) és i)	<u>A meglévő források használata:</u> – Az uniós szintű szociális partnerek megállapodásainak végrehajtása: az (ágazati) szociális párbeszédrel foglalkozó bizottságoknak benyújtott jelentések az autonóm megállapodások végrehajtásáról (elérhetők az Európai Bizottság által fenntartott, a szociális párbeszédrel kapcsolatos szövegek adatbázisában). – Az uniós finanszírozás felhasználása: a Bizottság által összegyűjtött meglévő adatok az ESZA+ és a Technikai Támogatási Eszköz keretében nyújtott célzott támogatásról, valamint a szociális párbeszédet támogató, szociális témakörbe tartozó, előjogon alapuló támogatásról. <u>Az adatgyűjtés javítására irányuló ajánlások</u> – Együttműködés az uniós szintű szociális partnerekkel: a tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt röviden elmagyarázhatják a releváns célzott intézkedéseket. – Az uniós szintű szociális partnerek megállapodásainak végrehajtása: a tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt adott esetben tömör, kiegészítő tájékoztatást nyújthatnak a támogató intézkedésekről. – Az uniós finanszírozás felhasználása: a tagállamok a nemzeti szociális partnerekkel együtt mérlegelhetik, hogy kiegészítő tájékoztatást nyújtanak az uniós finanszírozás felhasználását ösztönző intézkedésekről.